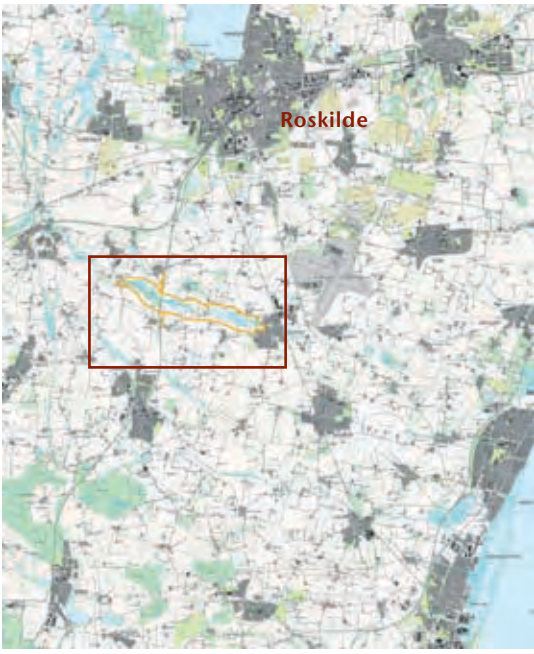
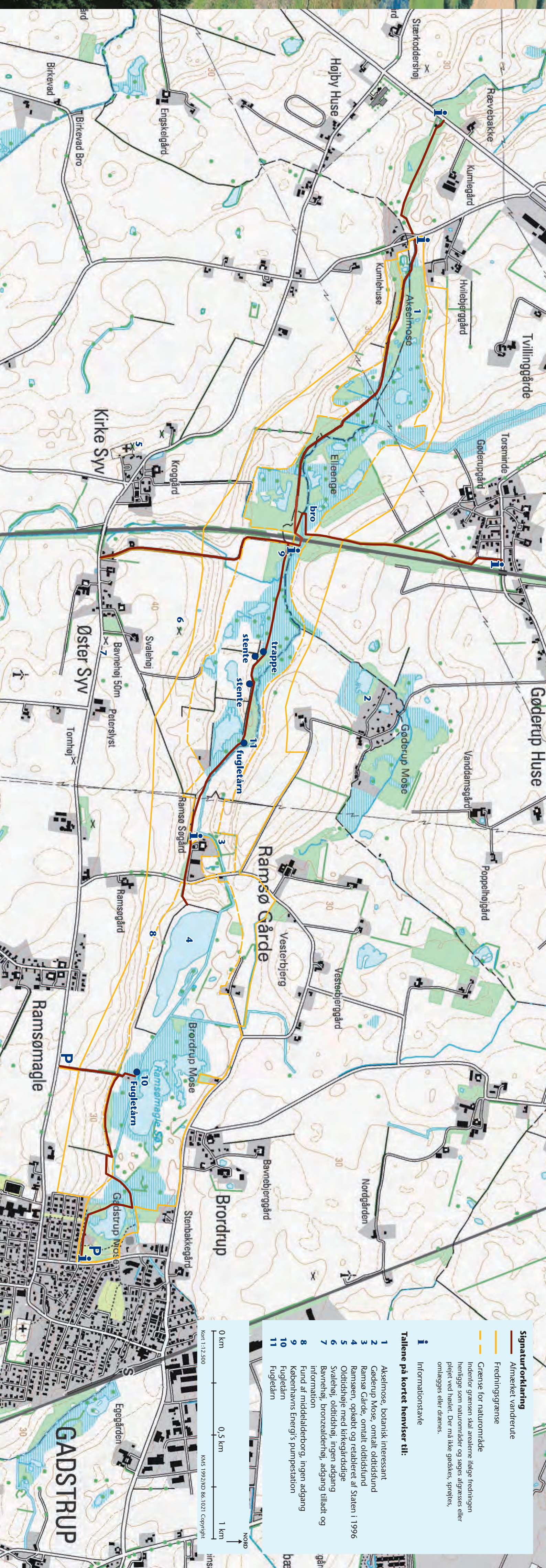

Ramsødalen

-en vandretur i den fredede
Ramsødal

hvis de ikke blev græsset af dyr eller slået. Kvæag og får atgræs-ser i dag store områder i ådalen. Lodsjeiere, offentlige mynridg-heder og dyreholdere samarbejder om dette. Dyrene holder græsset lavt og forhindrer træer og buske i at spredes. Det er til gavn for de fugle og planter, som hører hjemme på engene. Samtidig giver de græssende dyr liv i landskabet til glæde for dem, som er på tur ad vandrestien.

Planteliv

Afgræsningen af de åbne arealer uden tilførsel af gødning vil ef-terhånden føre til passende forhold for mange plantearter, som naturligt er hjemmehørende på tørre og mere fugtige enge. Forskellige steder i ådalen vokser i dag kødlarvet gøgeurt og tormentil, og græsserne blåtøp og hertegræs. I Akseimrose (1) nord for stien finder man skjaller, dunet vejbroed, engnellikerod og vild hør.

EF-Fuglebeskyttelsesområde

Ramsødalen har høj status som naturområde, også i europæisk sammenhæng. Ramsødalen er et EF-fuglebeskyttelsesområde

og dermed en del af Natura 2000, et netværk af naturområder i hele Europa. Disse naturområder overvåges for deres særlige

Naturpleje ved græssende dyr

Naturlige oversvømmelser hærmmede tidligere opvækst af træer og buske i lavtliggende områder. I dag ville engene gro til i krat,

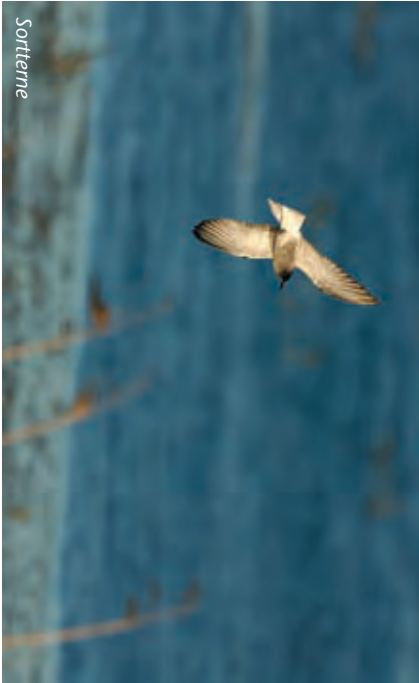

Foto: Jakob Dall/Biofoto

betydning som levested for forskellige dyr og planter. I ådalen yngler et utal af sangfugle, og også mere fåtallige fuglearter som lappedykkere, svømmeænder som skeand og krikand og vadefugle som rødben og vibø. Over rørskov og pilekrat i mosen jager rørhøgen, som også yngler i ådalen. I fuglenes trætkider kommer flokke af blandt andet grågås, som græsser på engene sammen med forskellige trækkende vadefuglearter.

Sorternen

Ramsødalen er jngleområde for sorternen, som observeres jævnligt, når den søger føde i enge og moser. Sorternen er en sjælden og lokal ynglefugl her i landet og omfattet af EF- fugle-beskyttelsesdirektivet. Den er på rødlisten over truede dyrearter i Danmark. Det betyder, at den er i fare for at forsvinde fra Danmark i nær fremtid, hvis forholdene for arten ikke forbed-res. Sorternen er den væsentligste årsag til, at Ramsødalen er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde.

Foto: Ole Mølling

Foto: Kurt Jørgensen

Genskabelsen af Ramsøen (4)

Lige øst for Brødrup-vej findes den nye Ramsø. Ramsøen blev afkandet ved dræning i 1804, fordi gårdene, som området tilhørte, ønskede at bruge arealet til dyrkning. I forbindelse med fredningen af Ram-sødalen blev arealet

Foto: Gert Laursen/Biofoto

bærer noget af kirkegårdsdeliget. Højene er ikke arkæologisk ud-gravede. På marken nord for Øster Syv ligger Svalenhøj (6), som rummer mindst 2 typer af begravelser. Her er både en rundhøj, formentlig fra stenalder eller bronzealder, og en stengrav fra bronzestenalder. Der er ikke adgang til Svalenhøj. Bavehøj (7) er meget markant ved indkørslen til Øster Syv fra øst og anses for at være fra bronzealder. Der er opsat informationstavle, og der er adgang til toppen af højen.

Middelalder

Mønter og metalgenstande fra middelalder er fundet ved Kirke Syv, blandt andet et forgyldt rembeslag af kobber og en lille bronzefibula (smykke).

Ramsøgård og blodgildet i Roskilde (8)

På et lille næs ud mod Ramsøen, er dele af fundamentet fra et gårdsanlæg fra middelalderen arkæologisk undersøgt i 2003. Gården har ligget umiddelbart øst/nordøst for den nuværende Ramsøgård og er formentlig dennes forgænger. Ramsøgård tilhørte i middelalderen Absalons slægt, Hvidslægtten, og det var til denne gård Absalon, senere biskop i Roskilde, flygtede natten efter blodgildet i Roskilde i 1157. Ved gildet skulle de tre smakkonger Svend, Knud og Valdemar bekræfte aftalen om delingen af Danmark imellem sig. Absalon var også med til gildet blandt andre gæster. Gildet udviklede sig til mord på Knud, Valdemar blev såret. Svend klarede frisag. Absalon forlod festen og flygtede til sin slægt i Ramsøgård og formentlig også den sårede Valdemar. Svend blev senere dræbt i Slesvig, og Valdemar, den mægtige Hvidslægts favorit til kongeposten

Også i bondestenalder og i resten af oldtiden boede folk og drev landbrug langs ådalen. Der er fundet spor af stenalder- og jern-alderbeboelser flere steder. Også ved Ramsø Gårde (3) huserede folk i bondestenalder. Det viser 4 udslebne tyndskallede flintøkser fundet i 1936. De 2 blev solgt af den karl, som fandt dem, de andre beholdt gårdeieren hos sig. Ved udgravninger lige vest for Gadstrup fandtes i 2003 sporene efter et hus fra overgangen mellem yngre romersk jernalder/ældre germansk jernalder. Stol-pehuller, gruber og grøfter tyder på mere bebyggelse i området.

Mange gravhøje

Mange imponerende gravhøje langs Ramsødalen vidner om magtfulde slægter i bronzealder og jernalder. Deres økser, dolke og smykker findes på marker og i moser, og ved udgravninger genfindes deres boliger som stolpehuller.

Omkring landsbyen Kirke Syv findes nogle af de mest markante oldtids høje: Nordvest for kirken to rundhøje (5), hvoraf den ene

Københavns Energi

Store dele af dalbunden ejes af Københavns Energi. Arealerne købtas af det daværende Københavns Vandforsyning i 1930 til indvinning af drikkevand. I dag kan man gå ad stien gennem Ramsødalen på Københavns Energis arealer. Metaldæklere, som ses med mellemrum, er boringer. Herfra pumpes vandet til vandværket. Den lille fine rødstensbygning (9) på stien ud for Vandværksvej ved Øster Syv er en pumpestation, bygget i 1930'erne.

Videre ad Skjoldungesten?

Ved at følge Ringstedsvej og Højbyvej til Lejre (se punkteret linje) kan man fortsætte sin vanding ad Skjoldungesten fra Lejre helt til Roskilde Fjord. Her støder Skjoldungesten til Fjordstien, som forløber mellem Roskilde og Holbæk (cykel- og gangsti). Der er udgivet særskilte foldere for Skjoldungesten og Fjordstien.

- Siti i Ramsødalen
- Skjoldungesten

